

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredno sobot,
nedel in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reintroduced as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 51. — Štev. 51

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 13, 1941 — ČETRTEK, 13. MARCA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

JUGOSLAVIJA SE BRANI OSIŠČA

V SOBOTO BO PODPISALA NENAPADALNO IN PRIJATELJSKO POGODBO Z NEMČIJO ... NAROD ČAKA RAZSODBE KRONKEGA SVETA... ITALJANI SE ZBIRAJO V SKADRU

Iz krogov, ki so zelo blizu jugoslovanskega vnanjega urada, prihaja poročilo, ki pravi, da sta po kronski seji in po kabinetski seji zvečer ministrski predsednik Dragiša Cvetković in vnanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković za ta teden odpovedala vse sprejeme v Beogradu.

Navadno zelo dobro poučeni diplomatski in politični krogi v Beogradu iz tega sklepajo, da sta se ministrski predsednik in vnanji tajnik pričela pripravljati, da odpotujeta v Nemčijo. Nemški krogi v Beogradu pravijo, da bo Jugoslavija podpisala nenapadno pogodbo in izjavo prijateljstva z Nemčijo v soboto popoldne in najbrže na Dunaju.

Telefonska poročila iz Berlina naznanjajo, da bo podpis še odložen. Temu nasproti pa nemško poročilo po radio govori, da bo "tekotom prihodnih dni neka nova država pristopila k ošišču." Ako pa bo šla Jugoslavija kaj dalje, kot pa je sklenila prejšnji teden, da namreč z Nemčijo podpiše samo nenapadno pogodbo, tedaj bo to za skoro vse diplomate v Beogradu, ki dobro poznajo jugoslovansko politiko, veliko presenečenje.

Jugoslovanska javnost še vedno čaka

Sinoči so Beograščani še vedno nestrpno čakali, da pride kako uradno poročilo o izidu seje kronkega sveta in o kabinetski seji v uradu ministrskega predsednika, ali saj kako kratko poročilo o tem, kaj namerava vlada storiti z oziroma na nem. zahteve, o katerih je mnogo govorjenja po vsej Jugoslaviji. Uradna časnikar-

ska agentura Avala je sporočila, da zvečer pričakuje uradnega poročila, toda že pozno ponoči še vedno ni prišlo.

Beograd je poln vznemirljivih govoric, ki prihajajo čez mejo in se porajajo tudi v notranjosti meje, da politiki, ki pripadajo stranki leve, izjavljajo, da se pripravljajo jugoslovansko-turško-ruska pogodba političnega in vojaškega značaja. Taka poročila navdajo narod z upanjem, vznemirjajo pa jih zopet druge govorice o vedno večjih nemških zahtevah.

Neko poročilo, ki seveda ni potrjeno, celo pravi, da je pred nekaj dnevi 5 visokih jugoslovanskih častnikov letelo v Atene, da se posvetojuje z grškimi štabnimi častniki, drugi častniki pa da so na poti v Istanbul za slična posvetoovanja s turškimi častniki. Iz zanesljivega vira je prišlo telefonično poročilo, da zbirajo Italijani v bližini Skadra močno armado, v kateri je tudi mnogo mehaniziranih oddelkov.

Beograjsko časopisje je zanimalo govorico, ki je ves dan krožila po glavnem mestu, da je Nemčija jugoslovanski vladi poslala ultimatum. Ta govorica je najbrže nastala vsled tega, ker je nemški poslanik Viktor von Heeren prišel v vnanji urad, kjer je zahteval, da mu je pojasnjeno, zakaj Jugoslavija tako naglo mobilizira.

Beograjska policija je zadržala tehnik "Napred", ki je obširno pisal o mobilizaciji jugoslovanske armade in o odločnem odporu proti vsaki oboroženi sili.

EN MILJON JUGOSLOVANSKIH VOJAKOV

Londonški Daily Telegraph prinaša iz Beograda poročilo, ki pravi, da ima Jugoslavija pod orožjem 1.000.000 vojakov in da število stalno narašča.

Isto poročilo pravi, da napetost tembolj narašča, ker je Hitler včeraj nepričakovano prišel v Linz.

V Londonu so prišla poročila, ki naznanjajo, da zbira Italija močno armado v Albaniji blizu jugoslovanske meje.

HITLER DOSPEL V LINZ V AVSTRIJI

Sinoči (12. marca) je nepričakovano prišel v Linz Adolf Hitler, da danes prisostuje tretji obletnici priključitve Avstrije k Nemčiji.

Hitler je rekel, da je bila vojna leta 1870 končana z velikanskim uspehom ter zagotovila, da bo tudi sedanja vojna končana s še večjim uspehom.

"Ura naše končne zmage je neposredno, nato pa bomo z-

lo natančno razvili načrt, ki smo ga izdelali," je rekel. — "Nato pa bomo bolj trdo in mnogo več delali, da bomo rajhu dali značaj naroda dela, značaj močnega skupne z družabnega življenja. Obvezni nismo do nobenega razreda, do nobene skupine. Ne vkloni-mo se pred nobenim človekom. Pred nami je priznanje nemškega naroda. Pred nami je Velika Nemčija."

POZORIŠČE NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV

Zemljevid nam nazorno kaže položaj na Balkanu. Stevilki 1 in 2 označujeta kraja, kjer se nahajata nemška armada na Bolgarskem in od koder bo udarila proti Solunu. Št. 3 označuje dolino Vardarja, po kateri bodo Nemci vdarili proti Solunu, ako bo Jugoslavija dovolila prehod nemški armadi. Št. 4 kaže morsko ožino Dardanele, katero so Turki zaprli za vse ladje, ki nimajo posebnega dovoljenja, da vozijo v Črno morje ali pa iz Črnega morja.

Blokada-hud udarec za Italijane

Italijanski narod ima opravka pravzaprav s tremi blokadami: angleško, nemško in fašistično, česa se jim je nadati od Nemcev.

Hitler ob vsaki priliki naglašuje neomajno nemško-italijansko prijateljstvo od katerega ima, ako natančno premislimo, edino Nemčija dobiček, Italija pa izgubo.

Laški narod je imel že do zdaj dosti prilike preprečati se o kvarnih posledicah nemško-laške zveze.

Te dni je došel v London iz Italije neki nevtiralni opazovalec ter je objavil svoje vtise v listu "Observer".

Nevtralec najprej v splošnem opušuje pomanjkanje in revščino v Italiji, naposled se pa povzpne do trditve, da je najhujši udarec za Italijo blokada. In najbolj žalostno pri tem je, ker nima Italija opravka samo z eno, pač pa kar s tremi blokadami, namreč z angleško, nemško in povrh tega še s fašistično.

Vsled angleške blokade ne morejo dobiti Lahi ničesar iz neitalijanskih pristanišč ob Sredozemskem morju. Umevno je, da tudi pristanišča onstran Gibraltarja in Sueza ne pridejo v poštev kot viri laških dobav.

Edina pot, ki je še Italiji odprta, je preko Brennerja v Nemčijo in preko drugih gorskih prelazov v Švice.

Med Nemčijo in Italijo je trgovska pogodba, ki je pa tako prirojena, da nima Italijo od nje skoro nobenega dobička. Nemčija je oropala Italijo tudi tistih izvoznih tržišč, ki jih je imela še po uveljavitvi angleške blokade.

Italijan, ki hoče kaj prodati v dežele, ki jih je zasedla Nem-

čija, mora imeti v to svrhu posebno dovoljenje. Dovoljenje pa dobi edino v slučaju, če ima od take prodaje tudi Nemčija kakšno korist.

Ako imajo Nemci na razpolago za izvoz slično blago oziroma izdelke kakor Italijani, imajo Nemci prednost. Italijan pride na vrsto šele takrat, ko Nemec že vso smetano pobere.

Italija je prodala v inozemstvo precej svile in svilnih izdelkov. Takoj po okupaciji Francije so pa Nemci preplavili vso evropska tržišča s francosko svilo. Nemci so francosko svilo tako poceni prodajali, da Italijani pod nobenim pogojem niso mogli z njimi konkurirati.

Nemško-jugoslovanska trgovinska pogodba je nadaljni dokaz, kako je Nemčiji njena zavezništva Italija pri sreči. Nemci so si zase zajamčili vso odvisne jugoslovansko produkcijo. Edino tisto, česar Nemci ne morejo kupiti od Jugoslavije, je Lahom za drag denar na razpolago.

To sta dve blokadi — angleška in nemška — zdaj pride pa še tretja na vrsto, namreč fašistična.

Posebne fašistične komisije določajo, kaj sme Italijan kupiti oziroma prodati. Da gre pri tem članom komisije — fašističnim veljakom in finančnikom — v prvi vrsti za lastni dobiček, ni treba skoro omenjati.

Fašistična blokada je za Italijo gospodarski samomor.

Štrajki vznemirjajo industrijo

Tri nove stavke v tovarnah, ki imajo vojne kontrakte. — Pittsburski list je začasno nehal izhajati. — Allis Chalmers Company se noče vkloniti.

V treh tovarnah, ki imajo vojna naročila, so izbruhnile stavke. V vseh treh slučajih zahtevajo stavkarji višje plače.

V Philadelphia, Pa., ima J. G. Brill Company zaposlenih 1500 delavcev. 95 odstotkov jih je zaštrajkalo. Poleg višjih plač zahtevajo closed shop, plačane počitnice in starostne pravice. Štrajkarji so člani Steel Workers Organizing Committee (CIO). Družba ima za 418 tisoč dolarjev vojnih naročil.

V South Plainfield, N. J., je zastavkalo pri Cornell Dubilier Corporation 2400 članov International Brotherhood of Electrical Workers (AFL). Unija zahteva za svoje člane višje plače.

Družba ima za poldrugi milijon dolarjev naročil. Ker izdeluje električne potrebščine tudi za druge, bodo po drugih tovarnah zaostala naročila, predstavljajoča vrednost 49 milijonov dolarjev. Zastopnik Delavskega urada se je že začel pogajati s kompanijo.

V Detroitu, Mich., je izbruhnila stavka pri Midland Steel Corporation, ki ima isto tako velika vojna naročila. Štrajkajo United Automobile Workers (CIO). Neki unijski upravniki je rekel, da je korporacija odločno zavrnila zahteve glede akordnega dela, iste plače za isto delo in povišanja plač.

V Pittsburghu je začasno prenehal izhajati list "Morning Post Gazette" zaradi stavke uslužbencev v cirkulacijskem oddelku. Ker so postavili stavkarji pikete pred poslopijem, ni prišel noben uslužbenec lista na delo.

Iz poročila produkcijske uprave je razvidno, da se ni nadati kmašne uravnave pri Allis-Chalmers v Milwaukee. Stavka je izbruhnila meseca januarja, in je že večkrat kazalo, da bo uravnava, pa se je kompanija v zadnjem trenutku zaradi te ali one zadeve premislila.

William S. Knudsen, ravnatelj produkcijske uprave, in mornariški podtajnik J. Forrestal sta se nad pet ur pogajala z zastopniki kompanije, pa se jim ni posrečilo sporazumeti se glede pogojev, pod katerimi bi družba obnovila obratovanje.

Več kot pet ur smo se posvetovali, — je rekel pozneje Knudsen, — toda družbi nikakor ni po volji določba, da bi bili po uravnavi sedanje stavke predloženo posebnemu razsodišču vsi bodoči spori.

STRAŠEN UMOR V KANSAS CITY-JU

Iz Kansas City, Mo., poročajo o strašnem zločinu. 24 letno Lelio Welsh, hčerko nekega v pokoju živega trgovca, so našli v spalnici umorjeno.

Morilec ji je razlul lobanjo, prerezal vrat in ji vse telo razmesaril. Odrezal ji je tudi nekaj delov telesa ter jih vzel s seboj. Pozneje so jih našli parsto jardov vstran od hiše.

V spalnici so dobili detektivski težko kladivo in mesarski nož.

Truplo nesrečnega dekleta je razkrila njena mati. Dvakrat jo je šla v spalnico klicat, misleč, da spi. Ko je naposled odgrnila odejo, se ji je nudil strašen prizor.

Mati je povedala policiji, da je bila hči prejšnji večer na neki zabavi. Okrog polnoči se je vrnila domov. Slišala je, kako je zaprla vrata spalnice, par minut kasneje pa zamodel udarec. Nameravala je že iti pogledat, pa se je premislila, češ, v temi je hči najbrž prevrnila kakšen predmet.

Še istega dopoldne je sporočila neka sedemnajstletna deklica, ki stanuje v bližini Welshove hiše, da jo je ponoči prebudil nenavaden šum. Pogledala je in zakričala. Preko nje se je sklanjal neki neznanec, ki se je njenega krika ustrašil in pobegnil.

NEMCI O H. R. 1776

Nek visok nacijski uradnik se je glede postave 1776 za pomoč Angliji izrazil naslednje:

"Nismo presenečeni, toda smo pripravljeni na vse." Nato pa je dodal: "Roosevelt je

Delavske vesti:

Pogajanja pri Harvester Co.

Farm Equipment Worker's Organizing Committee (CIO) je zapretel z razširjenjem stavke pri International Harvester Co. Delavci stavkajo v štirih njenih tovarnah. Armada je naročila pri družbi za 10 milijonov dolarjev traktorjev in drugih potrebščin. Dolgotrajna pogajanja za uravnavo stavke je naposled odgodil John R. Steelman, ravnatelj zvezne posredovalne službe.

Spor med AFL unijami

Vsled spora med dvema unijama Ameriške delavske federacije so zaostala dela pri gradnji velike tovarne Chryslerjeve korporacije. Tovarna bo veljala dvajset milijonov dolarjev ter je namenjena izdelovanju tankov.

Bati se je, da se bodo vsled istega razloga zakasnila dela pri Fordovi tovarni za aeroplanske motorje in pri tovarni Packard Motor Co.

V laseh sta si unija karpenterjev in unija mašinistov. Obe si namreč lastita pravico instaliranja strojev v tovarnah. Zaradi tega vprašanja sta uniji že nad 27 let sprti.

mož, ki ga ni mogoče razumeti, pustite ga pa. da pošlje samo en konvoj, pa ...", stavka ni skončal. "Pripravljeni smo tompedirati vse, kar se bo blizalo Angliji. Videli bomo. Pripravljeni smo na vse, pa naj pride, kar hoče. V resnici nova postava že dolgo posluje. Dobili so 50 rusilev, toda resnica je, da zelo potrebni material še ni prišel v zaželeni količini in mi bomo gledali, da tudi v bodoče ne pride."

VEČ KOT MILJON MOŽ V ARMADI

Moč ameriške armade narašča od dne do dne. Na podlagi nove postave je bilo poklicanih pod orožje 935 tisoč mož.

Iz poročila vojnega departamenta je razvidno, da šteje ameriška kopenska armada nad en milijon mož. Uradno poročilo navaja 68 tisoč 500 "rednih" vojakov, vpoklicanih narodnih gardistov in rezervnih častikov. Na podlagi nove postave glede obvezne vojaške službe je bilo poklicanih pod orožje 935 tisoč mož.

Po mnenju vojnega departamenta bo imela Amerika do srede meseca junija 1 milijon 418 tisoč mož pod orožjem. Pri mornarici služijo 225 tisoč 936 mož in častnikov. — Mornariški zbori štejejo 48 tisoč 517 mož.

Zaradi naglo naraščajoče armade je moral vojni departament v zadnjem času podeliti več novih kontraktov in sicer v vrednosti 35 milijonov dolarjev.

Pri Allis Chalmers Manufacturing Company v La Port, Indiana, je bilo naročenih za 5 milijonov 120 tisoč dolarjev artilerijskih potrebščin. Velika naročila ima tudi tovarna isto družbe v Milwaukee, toda pri nji je že nad sedem tednov štrajk.

Vsako leto bo izvežbanih najmanj 12 tisoč vojaških pilotov in mehanikov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sekur, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

HITLERJEVI NAMENI

Kakor pred petnajstimi stoletji Atilovi Huni, so konci februarja oddelki Hitlerjeve armade preplavili Bolgarsko. Ne da bi oddali kakšen strel, so se Nemci polastili gorate Bolgarske. Po Berlinu se je govorilo, da so ti oddelki del armade, čije namen je poskrbeti za varnost Balkana. Vojaštvo, opremljeno z najmodnejšimi vojnimi sredstvi, je bilo pripravljeno nastopiti proti slehernemu kalileu bolgarskega miru.

Tako so govorili Nemci. Svet je pa povsem drugačnega mnenja.

Nacijska okupacija Bolgarske razodeva trojni namen: 1. Z vojaštvom na jugozapadni meji je Hitlerju mogoče udariti na Grško—edino balkansko državo, ki se je uprla diktatorskemu napadu — edino državo na evropskem kontinentu, v kateri zamore Anglija izkrcati svoje vojaštvo.

2. Z vojaštvom na jugovzhodni bolgarski meji si zamore Hitler priporiti pot preko Turčije do bogatega oljnega ozemlja na Bližnjem iztoku ter se polastiti kontrole nad Sueskim kanalom in med sredozemskim svetom.

3. S prevozom vojaštva iz bolgarskih in romunskih pristanišč ob Črnem morju utegne udariti Hitler skozi vzhodno-centralno Turčijo na oljno polja v Iraku.

Koliko vojakov ima Hitler na Bolgarskem, se natančno ne ve. Nekateri pravijo, da jih je tristo tisoč, dočim govorijo drugi, da jih je dosti več. S tem se pa načenja vprašanje o veliki vojni strategiji.

Svetovna javnost je bila dolgo časa prepričana, da je Hitlerjev namen, boriti se istočasno na eni sami fronti. Udar skozi Bolgarsko in ogrožitev Grške naj bi bila del tega enofrontnega načrta. Zdi se pa, da ta poteza ni samo ofenzivnega, pač pa tudi, defenzivnega pomena. Hitlerju je s tem dana nadaljina postojanka za udar proti jugu in vzhodu, postojanka, ki mu omogoča odrezati močno vejo z drevesa angleškega imperija.

Angliji so se te nevarnosti pravočasno zavedli. Anthony Eden, angleški minister za zunanje zadeve, je nemudoma poletel v turško glavno mesto, odtam v Atene in naposled v Kairo. Ta tri mesta so največje važnosti. Obenem so pa tudi vprašaji na zemljevidu angleških upanj.

Ali zamore Turčija zadržati nemški naval na Bližnji iztok?

Ali zamore nuditi Anglija Grški dovolj pomoči proti nemškemu napadu? Anglija zaenkrat še nima odveč vojnih sredstev, ampak jih bo dobila šele po vzakonjenju ameriške "lend-lease" predloge.

Ali naj Anglija pošlje nekaj svoje afriške armade na Balkan in naj sinatra svoje delo v severnem delu Afrike za završeno?

Mogoče je pa tudi, da je Hitler samo zaraditega poslal svoje vojaštvo na Bolgarsko, da odvrne pozornost Anglije od Angleškega otočja.

Vseposod sta zavladala zmeda in strah. Rusija se boji razširjenja nemške oblasti in bi bila nadvse zadovoljna, če bi ji ne bilo treba podajati se v ta vrtnice.

V Vieli, glavnem mestu nezasedene Francije, Francozi strahoma razpravljajo o svojih sredozemskih kolonijah, hoje se, da bi bile potegnjene v vojno viro.

Jugoslavija se nagiba napram Nemčiji vedoč, da ji ne preostaja nobena druga pot.

Turčija slut, da se ji bliža ura odločitve.

Grki, Romani, Tentoni, Slovani in Turki so skušali v orehajših stoletjih polastiti se nadvlade na Balkanu. Mnogo narodov in plemen se je preselilo preko gorskih prelazov v balkanske doline ter začelo obdelovati zemljo.

Četudi so prvotna plemena izginila oziroma so se pomenešala z drugimi, so stari balkanski spori ostali, in balkanski narodi so bili vedno plen močnejših sosedov.

Mogoče je zgodovina določila Adolfa Hitlerja za časnega gospodarja vsega Balkana?

Svetovna vojna se je začela na Balkanu, in po svetovni vojni je bil balkanski zemljevid temeljito spremenjen. Albanija, Bolgarska, Grška, Romunska, Jugoslavija in Turčija so si razdelile ozemlje južno od Donave.

V povojnih letih so si bili balkanski narodi večkrat v laseh, z ustanovitvijo rimsko-berlinskega osišča je pa zapretila vsem velika nevarnost.

Leta 1939 se je Italija polastila Albanije. Zadnji jesen je postala Romunska nemška postojanka, skoro istočasno je pa Italija navalila na Grško. Pred štirinajstimi dnevi se je Bolgarska vklonila Berlinu. Ko to pišemo, preti Jugoslaviji, Turčiji in še vedno nezavzeti Grški nova nevarnost od rimsko-berlinskega osišča.

Grška je poslala svojo izmučeno armado v dolino reke Strume, katera teče južno od Bolgarske skozi Grško in se izliva v Egejsko morje. Grki, ki so zapodili laške vpadnike nazaj v Albanijo, bodo skušali z angleško pomočjo zadržati nemško silo. Težavno ozemlje ob bolgarski meji bo njihov najbolj zavzojnik.

Četudi Anglija lahko pogreša na drugih svojih frontah precej vojaštva, bodo Nemci najbrž prej udarili kot bo pa Angliji mogoče koncentrirati zadostno silo na grških tleh. Pot už Anglije na Balkan je namreč precej dolgo ter je v zvezi z velikimi nevarnostmi.

Zdi se, da se v pretečem viharju usode Grška v prvi vrsti zanaša na stališče, ki ga bosta zavzeli njeni dve balkanski sosedji — Turčija in Jugoslavija.

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

V New Yorku izlaja med drugimi tudi Hrvatski list in Danica hrvatska — in sice trikrat na teden. Urednik, izdajatelj itd je Mr. Ivan Kresić. V številki 23 od 22. februarja prinaša sledeči moj članek:

"PRIMAMO IN UVRŠČUJEMO."

Nedeljski festival in mi.

Frank Kerže.

"Gotovo imate boljša in vrednejša poročila o nedeljskem festivalu, kakor je moje. A oglašam se vseeno, da boste imeli tudi glas tistih, ki menijo, da niso spadali zraven."

"Najprej se bom dotaknil programa samega, pravzaprav tistega dela programa, ki spada med umetnost. Zakaj ta del programa je tako naš, kakor vaš — še več: je internacionalen, ker so ga proizvajali umetniki iz internacionalne umetniške družbe."

"Piera Pierotiča sem slišal le v dveh kratkih nastopih. Na festivalu se mi je zdelo pogrešno uporabljati mikrofon, s katerim se pokvari vse. Pel je razne hrvatske pesmi — narodne in umetne. Dodal jih je precej."

"Umetnik Zlatko Baloković se mi zdi, kakor dragocena knjiga, v katero more človek pogledati komaj na vsakih par let. Slišal sem ga nazadnje pred leti, v dvorani Carnegie."

Igral je krasno umetniško in vsaj meni se je zdelo, da je bil na tem festivalu finjši in izrazovitejši, kakor kdaj prej. Skoda le, da se je marsikateri pianissimo izgubil za nas, ki smo sedeli v zadnjih klopih, zakaj dvorana je dokaj neakustična. Poleg treh komadov od Smetane, Dvorak a in Lhotke je moral dodati vsaj dvakrat toliko. Zanimala me je zlasti Hrvatska rapsodija od Lhotke, ki se je rodil in vzgajal v Češki a vendar je zajel vso dušo naroda, med katerim dela. To nam kaže veliko sorodnost in povezanost slovenske duše."

"Rekel sem, da so leta minila, odkar nisem slišal Balokovića. In premišljal sem to-le, ko sem se vračal domov New York, Cleveland, Pittsburgh, Chicago, in še precej drugih mest ima naše naselbine, ki bi lahko enkrat na leto napolnile največje dvorane. In slišali bi Balokovića vsaj po enkrat na leto."

"Zinka Milanov je pevka mednarodnega slovesa, pevka, kakoršna se ne rodi v vsaki generaciji niti med ston milijonskimi narodi. Njeno petje je nepozabno. In posebej sem ji še hvaležen za Pastirico od našega Pavčiča, hvaležen zato, ker se je spomnil sosednjega bratskega naroda."

"Zinko Milanov je pevka mednarodnega slovesa, pevka, kakoršna se ne rodi v vsaki generaciji niti med ston milijonskimi narodi. Njeno petje je nepozabno. In posebej sem ji še hvaležen za Pastirico od našega Pavčiča, hvaležen zato, ker se je spomnil sosednjega bratskega naroda."

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

"Tanburški orkester iz univerze v Duquesne je brez dvoma najboljši, kar jih imamo. Njihovo izvajanje je umetniško. A to ni vse. Njihovi nastopi so bili resnično užitek."

"Zdaj pridem pa do tistega dela programa, ki bi bil prav lahko izostan. pa bi jih bilo mnogo več odšlo srečnih in zadovoljnih. Mislim na govore."

"Prvi je govoril Rev. Zvonko Mandurić, za njim Mirko Dominis. Iz obeh govorov mi zveni še danes po ušesih: Hrvati — mi Hrvati in Hrvatice ... pozdravljeni Hrvati ... hvala, Hrvati in Hrvatice, ki ste došli."

"Nehote mi je prišlo na misel: ja, kdo sem pa jaz in z mano drugi? Stečal sem veliko naših ljudi — mislim Slovencev — videl sem dokaj meni poznatih Srbov; še celo par Bolgarov sem našel. Ali nismo bili vsi skupaj vredni enega samega pozdrava, ene same zahvale? Bili so mnogi Hrvati, ki jih srečam pri skupnem delu vseh Jugoslovancev — mnogi izmed njih so prišli do mene in kazali proti odru: ali ste jih slišali?"

"Da, slišal sem in odnesel čudne vtise. Nehote so mi prihajali na misel govori od druge, postavim: 'Wir Deutsche' — ali 'Noi Italiani' ..."

"Ne pišem tega narodu hrvatskemu, zakaj z njim sem slednji dan v stikih v eni ali v drugi stvari. Vselej sem vzporej od njih ko brat in vselej so oni meni bratje. Pišem pa tistim, ki vodijo usodo hrvatskega naroda, tisti inteligenci, ki se mi zdi, da hodi še danes po tistih čudnih potih, ki sem jih videl skoro pred štiridesetimi leti."

"Kaj naj pomenja to povdaranje: Hrvati ... Hrvati ... Mi vemo, da ste, vemo pa tudi, da ste naši enakovredni bratje in da spadate za namu. Srbi, Bolgari in Macedonci vred v eno veliko, skupno družino, ki ji pravimo: Jugoslovani."

"Bratje, če je kdaj potrebna sloga in skupno delo, je danes. Mi od naše strani se zavedamo tega in bomo, kakor do zdaj, delali tudi v bodoče povsod in v elej v popolni bratski ljubezni — delali z narodom, s katerim smo kulturno, socialno in ekonomsko povezani v eno samo celoto."

BOLEČINE V KITAN NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo neprilakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

SLOVENIAN 124

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Peter Zgaga

SREDSTVO ZOPER INFLUENCO

Pokojni Tone Maglica je bil originalen možak. V svoji mladosti je po Opatiji in okolici prevažal v kočiji, v katero so bili vpreženi štirje vranci, avstrijske princeze, grofice in baronice, kajti bil je na moč čeden fant, nad šest čevljev visok, širokopleč, rdečelice — samo zdravje in moč. Kaj zato, če ni znal pisati in brati? Avstrijske dvorjanke so imele pisanih ljudi na ostajanje, in jim je Wla Tonetova nepismenost presneto malo mar. Maršikaj je namignil, da se da duh po konjskem hlevu imenitno mešati z najfinejšim pariškim parfumom, sicer je pa o svojih doživljajih gentlemanško molčal. Cesarjeve razuzdanske so presneto dobro vedele, komu smejo zaupati in komu ne.

Toda leta gredo, posebno mladostna. Tone se je postal in odpotoval v Ameriko, avstrijski cesar je umrl, Avstrija je propadla, avstrijske princeze so se pa razkropile v vse štiri vetrove. Baš zdaj, ko to pišem, nameravajo eno deportirati iz Amerike. Tudi Tonetu se ni v tej deželi predobro godilo. Slovenski Downtown v New Yorku je bil njegov poslednji dom, dokler ga ni naposled Bog poklical k sebi in ga najbrž pridelil sv. Petru za nebeškega kočijaža.

Kadarkoli sem bil v njegovi družbi, sem občudoval njegovo vedrost, pomešano s trpko satiro.

Prvi Croatian Cultural Festival — Sponsored by and for the Benefit of the Roman Catholic Church St. Cyril in Methodius.

Na zadnji strani je odbor, kateremu je na čelu: Rev. Zv. Mandurić, spodaj je naštetih dvanajst društev, ki so sodelovali — na konci so namenjeni listi, med katerimi je tudi Glas Naroda.

Vse to je v redu radi mene. Tak festival ima pravico prirediti vsak, kdor more prevzeti garancijo za eventualne izgube. Zakaj bi se skrivalo, kdo prireja festival in v kakšne namene? Mogoče bi bil moral in materijalen uspeh še veliko večji.

(Kar dodaja urednik, da sem dobil odgovor na prireditvi sami "kad je onih 99 3/4 uesnika Hrvata klicalo oduševlje, no ne samo svojim hrvatskim umetnicima nego i svojim hrvatskim govornicima." moram reči, da ne odgovarja resnici. Zakaj "govornicima" so tako malo ploskali, da je bilo še meni tesno, ki sem bil med ljudstvom stisnjen kakor osebek, kadar je v dopovedku skrit. In še posebej čudno se mi je zdelo, ko je stopil na oder sam urednik Ivan Kresić in prečital na njegovo ime pol-lanih nekaj brzojavov. Mr. Donf-nis je nekako usmiljeno pripomnil, da je treba, da smo zahvalni tudi Ivanu Kresiću, kateri je dosti pripomogel do uspeha tega festivala. Pa ča ni menda nobena roka v po-

(Nadaljevanje na 4. str.)

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	\$ 2.00
200 DIN.	\$ 3.95
300 DIN.	\$ 5.75
500 DIN.	\$ 9.00
1000 DIN.	\$17.50
3000 DIN.	\$1.00
5000 DIN.	\$2.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.85
100 LIR	\$ 4.85
200 LIR	\$ 9.20
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C. A. B. L. E. ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo ukazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDLEK
216 West 18th Street, New York

Zivo mi je ostal v spomin njegov nauk, kako se je mogel odkrižati influence.

— Tista reč je nerodna nevarna, — je moževal, — zato moraš poklicati dobrega zdravnika, zdravnika - specijalista, ki ti bo za petnajst dolarjev vbrizgnil nekega strupa, pa ti bo odleglo. Če nima petnajst dolarjev, je najvekrat dober navaden zdravnik, ki ti bo dal za tri dolarje nekaj praskov, katere moraš piti z vodo. Največkrat niti treh dolarjev nimaš. tem slučaju si skuhaj močnega čaja z limono in mu primešaj pol kozarca dobrega francoskega konjaka. Če pa nima nikogar, ki bi ga poslal po čaj in limono, izpij pol kozarca o presnega konjaka, pa boš videl, da ti bo pomagalo. No največkrat pa ni pri rokah ne čaja, ne limone, najmanj pa konjaka. Takrat ti pa ne kaže drugega kot izpiti kozarec munsajna. Meni vedno pomaga, in ni vrag, da bi tebi ne...

POZABLJIVOST

Sempatam se loti človeka nekakšna čudna pozabljenost. Najnerodnejše pri tem je pa, ker dobro ve, da je nekaj pozabil, pa ne ve, kaj.

Ko stopi jutraj na cesto, ga začne vztrajno opozarjati notranji glas: — Pozabil si! Pozabil si!

Takoj nato ga prevzame občutek, da je res pozabil. Toda kaj? Denar ima za carfare in za kozarec piva. Klobuk ima na glavi, ovrtaico si je zavezal, žveplenke in cigarete ima; žepni robec tudi, zadrga pri čevljih zavezane. Kaj torej? Vse je v redu, toda le navidez, kajti notranji glas ga čedalje glasneje prepričuje, da je pozabil, pozabil nekaj važnega. Toda kaj, kaj?

Sele, ko na vogalu opazi zaprt štor, se mu posveti v glavi, da danes ni delavnik, pač pa nedelja.

Prejšnji večer se je bil s prijatelji precej zamudil, pijača je dandanes močna, in potemtakem ni čuda, če se človek vsteje za štiriindvajset ur.

Toda taka pozabljenost ni kaj posebno hudega. Dosti bolj nerodno je, če se v prepričanju, da je nedelja, do desetih ali enajstih valjaš po posteljah, pa te kar izneveda oblije mrzel pot, spomini na večerjsnji dan se ti ožive in bi se najraje zaletel z glavo v zid, ko spoznaš, da si ponedeljkov dopoldan prelenaril, zatrdno uverjen, da je nedelja.

Pozabljenost pa utegne povzročiti še marsikaj hujšega. Zelo daleč začne človeka opozarjati, da je treba jesti.

— Kdo bo vedno tiste senčice opletal, — si misli, — vérsi si je treba kaj boljšega privoščiti.

Gre v restavrant in naroči inč debel steak s francosko praženim krompirjem. Angeli ci bi jedel tako jed, kakršno postavi služabnik predenj. Iz steka se dviga zapeljiva vonjava. Odreže ga košček. Kravavoreč je še po sredi. Takega ima najraje. Z vilicami ga nese v usta. Gornji zobje udarjajo po brezzobi spodnji čeljusti. Umetno spodnje zobovje je bil zjutraj v naglihi doma v kozarec pozabil. Plača in vstane. Strežaj ga začudeno gleda.

Ali si morete kaj bolj žalostnega predstavljati, kot je tako slovo od inč debelega steaka?

Dopisov brez podpisa in oznake ne priobčujemo. Dopis na četrtično številko naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki take-ako med seboj pogovarjajo.

PRIHODNJA "SLOVANOVA" PRIREDITEV

Veseloigra je glavna točka na programu.

Kakor že bilo poročano, priredi slovensko pevsko društvo "Slovan" v Brooklynu svojo prihodnjo zabavo v nedeljo 23. marca v Narodnem domu, 253 Irving Ave. Na programu te zabave je poleg več novih mišnih pesmi tudi veseloigra pod naslovom: "Kaj vse ljubezen stori," ali "Kakršen gospod, tak sluga." Stvarni vsebini te igre dosti bolj odgovarja prvi naslov, kakor pa drugi. In ker gre gledalcu v prvi vrsti za vsebino igre, a ne za naslov, se bomo držali stvarnega naslova: "Kaj vse ljubezen stori." Da bodo gledalci tem lažje sledili poteku igre, hočemo na tem mestu na kratko pojasniti, kaj je storila ljubezen v tej igri.

Glavni junak dejanja, ki se vrši v Ljubljani, je poročnik Muhič. Bil je fant od fare, lep in zapeljiv, ali kakor bi rekli po gorenjsko — brhek, da mu ga ni bilo para. In ako sedaj takega fanta oblečete v oficirsko uniformo, ni nič čudnega, če je bila cela vrsta ljubljanskih deklet zaljubljena vanj. Fejst fant in pisana in zlikana uniforma, katero dekle se more zopetstavljati tej kombinaciji? Razume pa se, da se je poročnik Muhič tudi vseh teh svojih telesnih in krojaških vrtilin zavedal ter "šmiral" in ljubimkoval vse navzkriž. Kaj se hoče mladost je bila in ostane norost. A kakor vselej v takih slučajih, se je tudi Muhič končno sam ujel in rečel glavo zaljubljen v Eno, hčerko vpo-kojenega polkovnika Radenskega, svojega bivšega predstojnika. Da je ta polkovnik vedel za Muhičeve ljubezenske afere, se samo po sebi razume, ker Ljubljana ni London. Tako so postale njegove ljubezenske afere največja zapreka pri Muhičevem i-kanju dovoljenja

za poroko s polkovnikovo hčerko, ki je bila njegov edini otrok in skrb za njeno bodočnost. Vse to pa je poročnik Muhič dobro vedel in zato je bil tem bolj v škripih, kako pridobiti polkovnikovo dovoljenje, čeprav si je Eno samo popolnoma pridobil. Resna zaljubljenost in skrb sta ga popolnoma spremenili. Opustil je vse stare ljubezenske afere in iz Don Juana je postal pravi samotar in spokornik. Samoval in pokoril se je šest mesecev, a dlje ni mogel vzdržati in živeti v negotovosti.

Odločil se je, da gre smilit k staremu polkovniku, ki je stanoval zunaj na deželi, pa naj se zgodi kar hoče. Kupil si je vso novo obleko, od kape do čevljev, napudral in napariral se je in se v spremstvu svojega tovariša poročnika Šaliča odpeljal na kolodvar.

Kakor vsak oficir, je imel tudi Muhič svojega vojaškega slugo — Matička, ki ni bil samo po rojstvu prava "ljubljan-ka sraja" temveč je bil tudi po naravi pravi navihalec, namazan z vseni zavbanimi. Po ljubljansko ali pa elevelandsko bi rekli, da je bil "kunde" prve vrste. Njegova vloga se vije skozi celo igro kakor ena sama nepretrgana veriga ntešnih pustolovščin, komičnih kretanj, dovtipov, zabavnih zadržev in zapletljajev. Zdrav, neprisiljen in pristen humor spremlja njegovo vlogo od časa, ko se dvigne zagrinjalo in ko zagrinjalo zopet pade in drži gledalec v veseljem razpoložanju in smehu skoziinsko. Stavili bi, da se bodo gledalci smejali in nasmejali do solz. Prizor, v katerem hoče Matiček preizkusiti zvestost svoje izvoljenke, kularice Nežike, je izredno zabaven, zlasti ko mu Nežika pripelje tako klofuto, da so se mu vse

zvezde prikazale. Veliko smeha pa bo nedvomno vzbudil prizor z rekrutom Lipe Butecem, ki je sam pravi pridanič. In ko pride v to družbo še vedno zaspani in nikdar siti nadušljivi hišni gospodar Medvedar, ki ne misli na drugo kakor na pofrigana jetra in pridobiti ljubljanski guljaž, potem nastane pravi cirkus na odru, ki mora najtršeja zakrknjenca spraviti v smeh.

Med tem, ko doma Matiček uganja vse te burke, pije, se gosti in poje, pride k njegovemu poročniku nepričakovano na obisk Radenski, oče Muhičeve izvoljenke Ene. To zmešnjava se poveča, zlasti ker ga sluga snatra za odušnega agenta in zato z njim surovo postopa in ga hoče celo vreči iz stanovanja. To pa seveda Muhiča še bolj kompromitira. Nato se sam poročnik Muhič vrne v svoje stanovanje ves razkačen in divji, ker mu gre vse narobe. Med potjo na kolodvor namreč dobi brzovjavo od Ene, da pride z očetom v mesto in da so nastale hude zapreke za nameravano poroko. Pred vstopom poročnika, kateremu je šel odpirat vrata rekrut Butec, sta se skrila tako Matiček, kakor tudi Radenski in tako je Muhič, ne vedoč za njuno prisotnost, nemoteno divjal in rolnil po soli in tako dajal duška svoji jezi in smoli. Temu prizoru sledi nova iznenadenja levo in desno, toda Muhičovo pobožanje in resna ljubezen do Ene, zlasti pa nemejnina ljubezen Ene do poročnika Muhiča, na koncu vse stare grehe izbriše in pripravi starega in trdega polkovnika de tega, da da svoje dovoljenje in svoj blagoslov. Tako je znajaga ljubezen na celi črti. In kot primeren finale za to zmago zapoje zbor:

"O, ti Sra ntana ljubezen, kaj na svetu ti vse storiš, Kakor silna voda jeza, ti kolo sveta vrtiliš. Stare grehe brišeš, nova pota rišeš, čuda delaš vse navzkriž. Naj zato živi ljubezen, svetu nosiš paradiž."

Končno naj bo še pripomnje- no, da je ta igra zasnovana tako, da se izvrši v enem samem dejanju, čeprav ima dovolj vsebine za dve, ali celo tri de-

TAMBURAŠKI ZBOR IZ BROOKLYNA

V mojem zadnjem članku o kulturnih društvih v New Yorku sem izpustil namenoma slovenski tamburaški zbor iz Brooklyna. Moj namen v članku je bil, da se pečam s tistimi društvami, od katerih ni takega sodelovanja pri skupnih društvih, kakor bi človek pričakoval.

Da pa ne bo kdo tolmačil napačno tega, pribijem tukaj, da je slovenski tamburaški zbor v obeh oddelkih skupina, ki zasluzi vse naše priznanje in pohvalo. Kadar koli smo jih videli, kamorkoli klicali — pozvali so se odzvali in povsod pustili za sabo najboljši vtis.

Da ima tamburaško društvo tak uspeh, se je treba pred vsem zahvaliti dirigentu in vodji Johnu Gerjoviču. Mož dela s toliko vneto in ljubeznijo med svojo organizacijo, da mu mora dati vsak priznanje. Edino Johnu Gerjoviču se je posrečilo zbrati okoli sebe našo tukaj rojeno mladino, kar je uspeh, ki se ni posrečilo do danes nobeni drugi skupini.

Povsod je politika, besedičenje, podtikanje, je mladostna organizacija tamburašev ne pozna tega našega narodnega greha. Najmlajši so lahko vsi in nad drugimi najlepši in najboljši vzgled.

Frank Kerže.

janja. Zato pa traja skoro dve uri, čeprav je ena-dejanka. Gledalec pa ima to prednost pri tej igri, da ga ne mučijo presledki med posameznimi dejanji in tako razvoju igre tem lažje sledi.

Prihodnja "Slovanova" prireditve bo nedvomno nudila obiskovalcem obilo zabave, tako s pevskimi točkami, kakor tudi s to izborno veseligrjo. Te vrste zabava pa bo času tem primernjša, ker je sedaj naše vsakdanje življenje itak polno resnosti, razburjanj in skrbi in dela in najboljšo zdravilo za vse to je, ako preživimo nekaj veselih ur v družbi svojih prijateljev in znancev ter se tam nasmejemo ter tako vsaj za kratek čas pozabimo na neprijetno vsakdanjost.

PREMALO JIH JE.

Zelo radi čitamo "Glas Naroda", ker je edino duševno razvedrilo. V Charlestonu, W. Va., nimamo prav nobene slovenske zabave, ker nas je premalo, da bomo imeli društvo. Kar zavidamo vas po drugih naselbinah, ker se imate tako prijetno. Poleti se veselite, kjer studenček šumlja, pozimi pa v dvoranah, kjer se plešati da, tako da ste vedno židane volje in z lahkoto pozabite, da ste v tujini.

Hi koncu pozdravljam vse naročnike in prijatelje tega lista ter vse prav inkreno pozdravljam.

Mrs. F. K. Charleston, W. Va.

SMRT ROJAKA NA ZAPADU

Dne 16. decembra 1940 je po dolgi in mučni bolezni v bolnišnici v Trinidadu, Colo. preminil Mr. Anton Bratovich, doma iz Sappan, občina Jelkane na Primorskem. Star je bil 62 let. Tukaj je bival 38 let. Spadal je k društvu A.B.Z., HZZ in U.M.W. of America.

Zapušča žalujočo in bolešno soprogo in 5 že odraslih otrok, ki vsi žive na Bon Carbo, Colo.

Bodi mu lahka ameriška zemlja!

J. D. Bon Carbo, Colo.

FARMA NAPRODAJ

Prodajam 103 akre zagojene farme. — 16 akrov alfalfa, 7 akrov zimske pšenice, drugo je zasejano z deteljo in timoti; 16 akrov lepega gozda. Farma je v ravni in med Cooperstownom in Fly Creekom. Dobro studenčna voda. Skozi teče potok Oak Creek. Farma je ob tlakovani cesti. Moderno poslopje, elektrika, telefon. — V šolo vozi bus. Pol milje od unijske mlekarne, v veliki slovenski naselbini.

Druga pojasnila dobite od gospodarja — FRANK TRINKAUS Hotel Oriskany ORISKANEY, N. Y. (3x — Thurs.)

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku) RECEPTI VSEH NARODOV Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri: KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

PRIHODNJE SLOVENSKE PRIREDITVE V BROOKLYNU

"Kot sem že poročal, se vrši "Slovanova" prireditve v nedeljo dne 23. marca ob 3. popoldne v dvorani Slov. Nar. doma, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Nadalje mi je tem potomu sporočati naši slovenski javnosti, da priredi svojo prireditve slovensko podporno društvo sv. Jožefa št. 57. KSKJ in sicer v nedeljo dne 20. aprila 1941, istotako v dvorani Slov. Nar. doma v Brooklynu.

Teden pozneje, t. j. na 27. aprila, pa priredi velik koncert naši vrli tamburaši vseh treh zborov. Naj omenim, ker mogoče še nekaterim našim rojakom ni znano namreč, da so sedaj tamburaši razdeljeni v tri zборе in sicer: starejši, srednji, (odrasli in naraščajski zbor, iz tega lahko razvidite, da lepo napredujejo. Seveda gre v prvi vrsti največ toz, za-luge njihovega požrtvovalnemu vodji, znanemu rojaku Ivanu Gerjoviču, posebno že iz razloga ker je že svojega sina Harryja, tako v tem oziru vsposobil, da že lahko podučuje srednji zbor, zakar mu izrekam na tem mestu vso čast.

Naj omenim še, da tamburaški zbor nastopa priobčno vsako nedeljo na tukajšnji veliki radio postaji WJZ, krog 9. ure zjutraj, to je na "Children's hour" med 9. in 10. uro. Priporočam vam, dragi rojaki in rojakinje, da jih poslušate, posebno se po drugih oddaljenih naselbinah. To postajo lahko dobite po vseh krajih Združenih držav in Kanade.

Z rodoljubnim pozdravom, Anthony Svet.

SMRTNA KOSA

V Chicago, Ill. je dne 5. marca umrl po kratki bolezni rojak Pavel Vesel, star 80 let in rojen v Ribnici.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva miliona

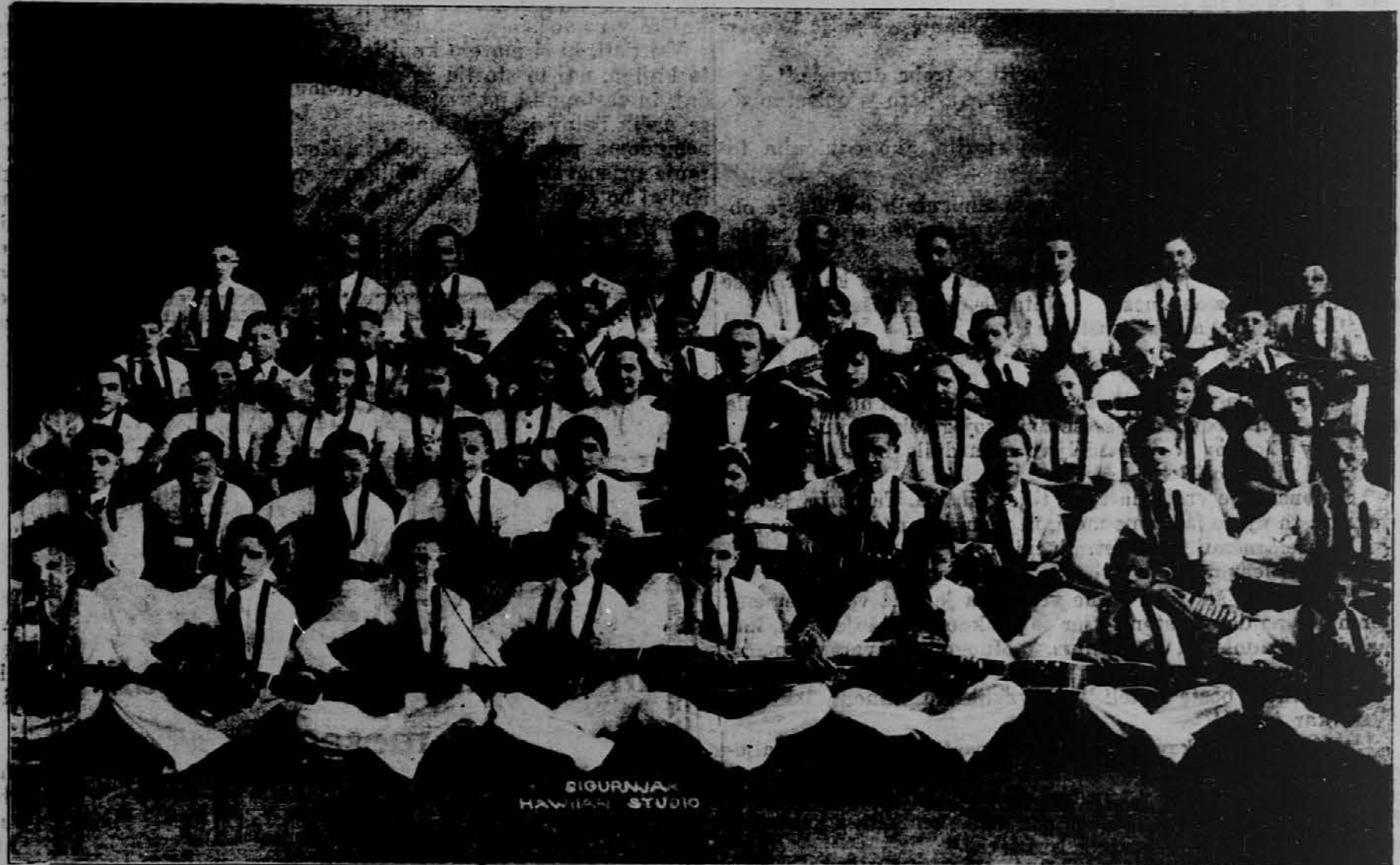
in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

MLADINSKI TAMBURAŠKI ZBOR HRVATSKE ORGANIZACIJE

Slika nam kaže mladinski t a m b u r a š k i zbor, ki sestoji večinoma iz otrok članov Hrvatske Bratske Zaje-dnice in iz članov Pomladka. Zboru so nadeli ime "Hawaian", ker igrajo namesto na pristne hrvatske-tam-burice, na havajska godala. V sredini je njih učitelj Milan Sigurjak.

Obiščite Slovenske Prireditve!

ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŠ

Mož Simone

— ROMAN —

Francoski spisai: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

36

Lady Eleanor je sedela na enem izmed svojih gotskih stolov z visokimi hrbtni in brezdelno držala roke na kolenih, kakor je običajno ostajala celi dan; toda njena postava ni bila tako ravna, kakor po navadi pod mehikimi gubami njene spalne obleke iz sivga flanela se je risalo njeno telo v slabotnih in sluhšanih oblikah in na nepokruti glavi so se videle čisto beli lasje. Tako razočarana, je bila videti za dvajset let starejša, vsa stara in čemogla. Kazala pa je isti izraz stroge, skoro veličastne brezčutnosti, in ob pogledu nanjo je začutila Simona, kako se ji je mahoma ohladila smelost, ki ji je dajala moči. V zadregi in preplašenosti, je obstala, vsa zmedena nad svojim lastnim nepričakovanim naskokom.

Lady Eleanor nikakor ni bila videti presenečena. "Dobro jutro, draga moja" je izpregovorila. "Sedite!" Namignila je hlini, ki je pospravljala v ozadju sobe, naj primakne v bližino njenega še drug podoban stol, in naj odide. "Ko so bili ti raznovrstni ukrepi storjeni, je dejala kratko: "Ali mi imate kaj povedati? Prišlo so torej novice?"

Ne da bi počakala odgovora, je položila roko na pisma, ki jih je Simona še držala, rekoč:

"To vam bo prihranilo trud pripovedovanja."

Njeno početje je bilo tako naglo in nepričakovano, da Simona ni imela časa braniti.

In že je lady Eleanor razvijala pismo gospoda d'Avron; Simona je strepetala ob misli na neprijetne priimke in nepredvidljive zabavljice, s katerimi je ubogi mož obsipal svojo nemiljeno svakinjo.

Brez razburjenja je ta polagoma dovršila to berivo in premetirala ostali zavitek z enako pozornostjo; ko pa je nehala, se je obrnila k Simoni celo z nekoliko zadovoljnim izrazom:

"Tisti, ki je pisal tole," je dejala in pokazala Osminkovo pismo, "je človek z zdravim čutem in razumom. Njemu gre zasloga, da zdaj dobro vem, kako stvar stoji. Resnejša je, nego sem si mislila."

In brez najmanjšega znamenja slabe volje je nadaljevala:

"Vas oče ravna s svojo običajno neprevidnostjo. Kaj ima od tega, da zmerja mene, edinega človeka, od kogar se more nadejati dobrodošle pomoči?"

Izpregovorila je bila te besede po vrsti, zjedaje se z očmi v Simonino in iščoč v njih najmanjšega izraza in najrahlejšega odseva kakšne zaslisi.

"Toda ta pomoč," je zaprosila deklica, "bi morala priti takoj, še danes."

"To vem tako dobro, kakor vi!"

"Torej teta, kaj nameravate?"

V njenem glasu in na obrazu Sintone je bilo brati tako gorečo prošnjo, da bi moral biti zelo trdosrčen, kdor bi se ji hotel ustavljati.

"Nisem se še odločila, draga moja," je mirno odgovorila lady Eleanor.

Zdaj je bilo Simoni dovolj tiste prazne potrpežljivosti in tistega večnega neugodnega zaključka, in burno je izgovorila:

"Ali pa boste čakali s to odločitvijo toliko časa, da postane odveč? Česa se potrebujete? Mar nismo že dovolj nesrečni? Ali ne vidite, kako daleč lahko pritira očeta njegov obup? Ali vi ki nosite njegovo ime, ne razumete tega, kaj je sramota? Ali vi, ki ste svojce toli ljubili in objokovali, ne veste, kaj se pravi trepetati za svoje drage? Mnogo dni že trpim in molčim; danes ne morem več! Vse, kar sem ljubila, je v nevarnosti, in vi edini mi vse to lahko otmete. Zakaj bi tega ne storili? Rotim vas! — prosim vas! Ali hočete, da padem na kolena?"

Že se je napol sklonila pred lady Eleanor, ta pa jo je ustavila, rekoč mirno:

"Ne, to bi bilo olveč! Govoriti je treba drugače."

Prisilila je Simono, da je sedla nazaj; nato je oblastno zopet otvorila pogovor:

"Samo odgovorjajte mi. Kaj storite, ako odklonim to česar ste me prosili?"

Tako strašne slike so se mimo Simoninih oči, da je obstala kakor okamenela, da ji je skoro zastalo srce in je jevilja la zgolj nerazumljive besede.

Lady Eleanor jo je nekaj trenutkov gledala, kakor bi se rajala njene zmedenosti. Nato je dejala tiše:

"Kaj storite, ako vas uslišim?"

Simona je vtala, prišla je za obe roki, poljubila jih in dejala goreče:

"Ah, ljubila vas bom tako, tako goreče — in blagoslavljal vas bom, molila bom za vas vse dni svojega življenja."

Lady Eleanor se je zaničljivo namrdnila in dejala suho:

"To ni dovolj!"

Simona se je vrgla nazaj in tiho zaihtela. Ta borba je bila prekruta za njene izčrpane moči, in njen duh ni mogel več slediti kapricioznemu hodu tetinih misli.

Lady Eleanor se je oglašila z isto mirnostjo:

"Mladi ste še. Vi še ne veste, da je svet velik semenj, kjer nihče ne daje zastonj, kjer se vsakdo poslužuje tega, kar ima, da si pridobi to, česar nima. Mnogo zahtevate od mene. Ali ste pripravljeni, da mi da-te tudi mnogo v zameno?"

"Karkoli boste hoteli," je vzklila Simona iskreno.

"Vse, kar imam!"

"Dajte mi to, kar zahtevam od vas," je počasi nadaljevala lady Eleanor, "in jaz vam bom dala več, mnogo več, nego zahtevate vi. Vam je v tem trenutku samo do tega, da rešite svojo rodbino sramote. Ali pa ste tudi pomislili, s kakšnimi sredstvi jo kasneje obvarujete beraštva?"

Simona je brezupne odkimala. Njene misli si niso upale tako daleč.

"Vidite, jaz pa mislim na to," je povzela lady Eleanor. "Mesto borne miloščine, za katero me prosite vi, vam ponujam premoženje, obsežno premoženje, ki bo vaše in s katerim boste lahko razpolagala po svoji volji."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Iz slovenskih naselbin

NARODNI POZIV K SODELOVANJU ZA IZDAJANJE SLOV. BESEDNJAKA

Kakor je splošno znano, nimajo sedaj Slovenci niti tu v Ameriki, niti v starem kraju angleško-slovenskega, ne slovensko-angleškega besednjaka, čeprav je takšna knjiga nujno potrebna in nadvse koristna slehernemu človeku med nami. Tako je potreba sama zahteva, da se izda tako narodno delo, ki bo poleg svoje neprecenljive koristnosti predstavljalo tudi nemaljši spomenik naši kulturi.

Gospod Zvonko A. Novak je uvidel to krvavo potrebo, pa se je pred štirimi leti lotil takega ogromnega dela ter doslej že dodelal angleško-slovenski del te knjige od kraja do konca. Zdaj je treba le še denarnih sredstev za tiskanje in vezavo, pa pride ta lepa knjiga na svetlo in med narod. Toda pisatelj sam jih ne zmore. Mi vsi skupaj pa jih. Zato je potrebno sodelovanje vseh Slovencev in ostalih Jugoslovancev v tej deželi in mi člani Narodnega komiteja za izdajo je Novakovega besednjaka, se zategadelj obračamo do vas vseh ter vas prosimo, da sodelujete z nami po svojih najboljših močeh.

K temu sodelovanju pozivamo vsakogar izmed vas posebej, vsa jugoslovanska kulturna, politična, ekonomska in podporna društva pa kolektivno, potem vse slovenske, hrvaške in srbske denarne zavode in seveda tudi vse zastopnike in zastopnice naših časopisov in revij ter prosimo vse, naj nam priskočijo na pomoč v tem našem narodnem prizadevanju s prostovoljnimi prispevki in plačanimi naročili knjige same.

Vsi tisti, ki zmorete, naj s'edle zgledu gospoda Louisa Adamiča, ki je pripeval k tej stvari znesek po \$100.00 in zgledu še nekaterih požrtvovalnih ljudi, ki so darovali slične zneske v ta namen.

Vsi tisti, ki norda ne zmorejo tega, naj slede zgledu gospodične Ane Kromerjeve in drugih, ki so nepozvani že prispevali v ta sklad z manjšimi zneski. Naša kulturna, politična, gospodarska in podporna društva naj posnemajo brooklynško, v angleščini poslujočo podporno društvo št. 580 S. N. P. J. ter pošljejo primerne prispevke izdajajo te prepotrebne knjige v pomoč.

Vsi tisti, ki si morejo kupiti to knjigo, naj to storijo že sedaj, in zastopniki pa zastopnice naših listov in revij naj se nemudoma prigrasijo za pobiranje prispevkov in naročil. Knjigi bo cena po \$3.50 in 11c. prodajnega davka.

Zgoraj omenjeni že plačani prispevki in naročila Ameriške bratske zveze (150 izvodov), Slovenske svobodomiselnice (100 izvodov), Cleveland-ke javne knjižnice (3) in drugih predstavljajo dobrih \$900.00.

Besednjak bo vezan v trepežno platno. Vseboval bo nad 45.000 definicij z angleško izgovorjavo in potrebno razlago na več kakor 800 straneh finega knjižnega papirja v velikosti 5 1/2 x 8 palcev. Priznana sposobnost njegovega pisatelja je najboljša jamstvo za izvrstno kakovost dela samega. V zvezi s tem je primerno pripomniti, da so takšni naši kulturni delavci, kakor so na primer g. Louis Adamič, ki velja za enega najodličnejših ameriških pisateljev v teh dneh, potemtudi znameniti lingvist in profesor na londonski univerzi g. Jamko Lavrin in pa ugledni pedagog in vseučiliški profesor dr. Pavel B. Radosavljevič v New Yorku, priznali nujno potrebo slovenskega besednjaka in izvrstnost Novakovega dela.

Vsi prispevki in denar za naročila se bodo varno naložili v banko. Pošljajo pa se naj na sledeče ime in naslov: Mrs. Agnes Novak, 2506 N. Clark St., Chicago, Ill.

Za narodni komitet za izdajo je Novakovega besednjaka: Louis Adamič, čast. pred. Edith Kristan, čast. podpreds.; Dr. John J. Zavertnik, predsednik; Frank E. Vranichar, podpredsednik Mrs. Agnes Novak, tajnica-blagajnica; Leo Jurjovec ml., pravni zastopnik; Jurica Bjankini, Jos. Chesarek, L. Christopher, Jan-ko Rogelj, Ivan Zorman, Ludvik Zupančič, komitejevi člani.

SIMFONIČNI KONCERT.

IV nedeljo zvečer bo WPA simfonični koncert v New Yorku na svojem koncertu v Carnegie Hall, izvajal pod vodstvom kapelnika Jean Paul Morela, naslednje točke:

1. Roman Carnival, overture, — Berlioz.
2. Simfonija v D, — Franck.
3. L'oiseau de Feu — Stravinsky.
4. Mefistova serenada iz opere "Faust" — Gounod.
5. Monolog iz opere "Boris Godounov" — Moussorgski.
6. La Valse — Ravel.

Konecrt se prične ob 8.45 uri zvečer. Vstopnice so po ljudskih cenah od 28 centov do \$1.10.

Vojna poročila

Angleži bombardirali Berlin in Hamburg

Sinoči so angleški aeroplani bombardirali Berlin, Hamburg in Bremen. Poročilo angleške admiralitete pravi, da je bil to do sedaj največji zračni napad na Nemčijo.

Zračno ministrstvo poroča, da so večeraj dopoldne angleški letalci bombardirali nemško vojno pristanišče Kiel. Bombe so padale na ladje, pomole in razne tovarne. V kielških tovarnah delajo najvažnejše dele za podmornice in mine, ki jih nato po suhem prevažajo v Francijo.

Angleški letalci pa so tudi bombardirali druga zasedena in nemška mesta, kot Utrecht, Bremerhaven in Rotterdam. Nemci trdijo, da so izstrelili 5 angleških aeroplanov.

Nemški bombniki nad Anglijo

Nemški aeroplani so sinoči vprizorili na London nenavadno močan napad. Pri tem napadu je bila zopet zadeta kraljeva Buckingham palača. V bližini palače so padle štiri bombe. Tri so padle na pešeni prostor pred palačo, kjer se izmenjava straža, četrt pa je porušila vrtnarjevo hišo ter del severnega zida poleg vrat.

SLOVENSKI NARODNI MUZEJ.

Slovenski narodni muzej je bil ustanovljen 12. januarja 1939 pod pokroviteljstvom Sl. Nar. doma na St. Clair Ave., z namenom da zbira, hrani in urejuje za redni zgodovinski muzej razne predmete, spise, slike, knjige, revije, časopise, programe raznih slovenskih priredb, zgodovinske suvenirje, tinkovine, pravila organizacij, društev, slovenskih domov in podjetij, poslovne knjige, regalice, znake, društvene zastave, uniforme, čarterje društev in klubov ter razne druge posebnosti in predmete, ki imajo kakšno zanimivost ali zvezo z ameriškim Slovinci, s'adaj ali iz pionirske dobe. Kdor ima kaj takega, naj prinese, pošlje, piše, ali pokliče na telefon ENdicott 5115 ali HENDERSON 4245 in pridemo iskati, ali sporočimo, kako se dostavi v muzej. Vsak prispevateelj bo za trajno zapisan v muzejskih knjigah in poleg predmeta, ki ga je daroval muzeju bo njegovo ime. Slovenski narodni muzej se tudi priporoča za prostovoljne finančne prispevke, ki se jih rabi za nabavo opreme muzeja, urejevanje prejetih stvari, za vezanje knjig in letnikov časopisov. Ne odlašajte, sporočite sedaj, kaj imate primerne za v muzej, da ne bo prepozno.

Erazem Gorshe, tajnik-arhivar.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Barberbton, Ohio, je dne 26. februarja umrl pionir Mr. Anton Štrukelj, v starosti 79 let in doma z Iga pri Ljubljani. Zapušča dva sinova in štiri hčere.

V Joliet, Ill., je pred nekaj dnevi umrl rojak Martin Fir, star 76 let in doma iz Lokvice pri Metliki v Beli Krajini. V Ameriki je živel 50 let in zapušča štiri sinove in štiri hčere.

V Forest City, Pa., je pred kratkim umrl rojakinja Mrs. Mary Jagrič. Doma je bila iz Vač pri Litiji in je bivala v Ameriki 30 let. Zapušča moža, tri sinove in eno hčer.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

ZA LETO

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakmah po 2 cm. 8 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

Newyorški odmevi

(Nadaljevanje s 2. str.)

čast možu, ki že kakih trideset let dela na časnikarskem polju.

Bil sem na stotine shodih, večasih ko govornik, večasih ko poslušalec, pa še nikdar nisem čutil tako, kakor na tem "First Croatian Cultural Festival". Nikdar nisem naslavljal tistih, ki so poslušali, s Slovinci in Slovence — vselej smo pozdravili vse navzoče in se zopet zahvalili vsem.

Mislili, da bi se bilo spodobilo tudi na tem "festivalu", pa bi človek ne odnesel vti- prvovrstne fašistične slavnosti. Navsezadnje ni bilo vse tako "hrvatsko" kakor so naglašali govorniki, zakaj vodja znamenitega Tamburaškega zbora je v svoji zahvali sam izjavil, da je sin slovenskih starišev. In tudi naših slovenskih, srbskih in bolgarskih treh kvodrov se ni nikdo branil.

Ugajala mi tudi ni brzogavka "vodji" hrvatskega naroda dr. Mačku, ker je preveč spominjala na "Fuehrer" ali "Duce."

Ker je urednik Ivan Kresič namignil, da bo posebej odgovoril mojemu članku, sem iskal

po kasnejših izdajah in našel samo članek: Naš glasbeni Festival in Srbi. Čital sem ga opevanoma, ne da bi bil našel kaj iz njega. Mogoče bi rekel, da je bila vsebina samo netenje sovraštva med srbskim in hrvatskim narodom radi nekaterih politikašev. Ob-ojati narod, radi par cseb, in posebej še: zanašati zadeve stare domovine med ameriške Jugoslovane. kovati kapital iz tega je lahko vse, samo kulturno, vzgojvalno in bratsko delo ne.

Veliko bi še lahko povedal, ampak vem, da bi bilo bolj v steno. Vse to sem sprevil v javnost samo z namenom, da bo nekeje zapisano, s kakšnimi razmerami in elementi se moramo boriti mi, dobri Slovinci, dobri Hrvatje, dobri Srbi, dobri Bolgari, dobri Macdonci — in vsled tega tudi dobri Jugoslovani. Kakor do danes, pojdemo tudi za naprej roko v roki v trdnem prepričanju, da velika večina vseh jugoslovanskih narodnih vrj misli z nami. Naprej, do gotove zmage in popolne skupnosti, katere edina nam jamči narodno in kulturno bodočnost.

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammonda's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki

bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tekom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.